

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет міського господарства імені О.М. Бекетова
Департамент цивільного захисту Харківської обласної військової адміністрації
Hungarian University of Agriculture and Life Sciences, Hungary
University of Žilina, Slovakia
Кафедра охорони праці та безпеки життєдіяльності

МАТЕРІАЛИ

VI Міжнародної науково-практичної
інтернет-конференції

**«АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ БЕЗПЕКИ ПРАЦІ
У КОНТЕКСТІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ТА
ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ»**

11-12 листопада 2025 року

м. Харків

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет міського господарства імені О.М. Бекетова
Департамент цивільного захисту Харківської обласної військової адміністрації
Hungarian University of Agriculture and Life Sciences, Hungary
University of Žilina, Slovakia
Кафедра охорони праці та безпеки життєдіяльності

МАТЕРІАЛИ

VI Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції

**«АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ БЕЗПЕКИ ПРАЦІ У КОНТЕКСТІ
СТАЛОГО РОЗВИТКУ ТА ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ
УКРАЇНИ»**

11-12 листопада 2025 року

м. Харків

The Ministry of Education and Science of Ukraine
O.M. Beketov National University of Urban Economy in Kharkiv
Department of Civil Protection of Kharkiv Regional Military Administration
Hungarian University of Agriculture and Life Sciences, Hungary
University of Žilina, Slovakia
Occupational and Life Safety Department

**TOPICAL ISSUES OF OCCUPATIONAL SAFETY IN THE
CONTEXT OF SUSTAINABLE DEVELOPMENT AND
EUROPEAN INTEGRATION OF UKRAINE**

**Materials
of the VI International Scientific and Practical Internet Conference**

11 to 12 November 2025

Kharkiv, Ukraine

УДК 331.45:[330.3-026.16+339.92(4-6ЄС+477)](06)
A43

A43

Актуальні питання безпеки праці у контексті сталого розвитку та європейської інтеграції України = Topical Issues of Occupational Safety in the Context of Sustainable Development and European Integration of Ukraine : матеріали VI Міжнар. наук.-практ. інтернет-конф., Харків, 11–12 листоп. 2025 р. / Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова, Департамент цивіл. захисту Харків. обл. військ. адмін., Hungarian University of Agriculture and Life Sciences (Hungary), University of Žilina (Slovakia). – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2025. – 334 с.

УДК 331.45:[330.3-026.16+339.92(4-6ЄС+477)](06)

До збірника включено тези доповідей, присвячені аналізу сучасних викликів та загроз в охороні праці, зокрема у контексті європейської інтеграції України; шляхів забезпечення безпеки у сфері природної, техногенної та соціальної безпеки населення й територій в умовах повсякденної діяльності та у разі виникнення надзвичайних подій та ситуацій; обговоренню пріоритетних напрямів розв’язання проблемних питань у галузі безпеки.

Матеріали конференції друкуються у авторській редакції, мовою оригіналу. Відповідальність за фактичні помилки, достовірність і точність інформації, автентичність цитат, плагіат, правильність фактів та посилань несуть автори.

© ХНУМГ імені О. М. Бекетова, 2025 р.

© Колектив авторів, 2025 р.

збереження життя людей та стійкості найважливішого об'єкта міської інфраструктури.

Список використаних джерел

1. ДСТУ ISO 45001:2019 Системи управління охороною здоров'я та безпекою праці. Вимоги та настанови щодо застосування (ISO 45001:2018, IDT).
2. ДСТУ ISO 22320:2022 Безпека та адаптивність. Управління в надзвичайних ситуаціях. Настанови щодо управління інцидентами (ISO 22320:2018, IDT).
3. Кодекс цивільного захисту України. – Офіційний сайт Верховної Ради України. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5403-17#Text>.
4. Березан О.М. Рекомендації населенню щодо дій у зонах (територіях) з підвищеною небезпекою перебування (зона бойових дій). – Навчально-методичний центр цивільного захисту та безпеки життєдіяльності Харківської області, 2022 р. – 16 с.

УДК 331.477

ТОЧКИ СТІЙКОСТІ: ФОРМУВАННЯ ПСИХОЛОГІЧНОЇ ВИТРИВАЛОСТІ ПРАЦІВНИКІВ У КРИЗОВИХ УМОВАХ

Єрмошкіна А.О., студ 4 курсу, гр. 6.01.291.010.22.2

Михайлова Є.О., доцент кафедри здорового способу життя, технологій і безпеки життєдіяльності, к.т.н., mykhailova.e@ukr.net

Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця

Повномасштабна війна зумовила різке зростання психологічного тиску на населення України, зокрема на фахівців, які вимушені одночасно виконувати професійні функції, підтримувати родини та адаптуватися до тривалого стресового середовища. Як зазначено в [1], Психологічна підтримка в умовах війни охоплює не лише подолання травматичних наслідків, а й формування здатності діяти продуктивно попри страх і невизначеність. У професійному середовищі це виявляється через розвиток стресостійкості, підтримання ефективної комунікації, концентрації та здатності ухвалювати рішення в екстремальних ситуаціях. Психологічна витривалість працівників постає не

лише індивідуальною характеристикою, а й стратегічною компетентністю організації, що визначає її стійкість і адаптивність у тривалих кризових умовах.

В Україні розвиток психологічної стійкості працівників відбувається паралельно з формуванням національної системи психічного здоров'я. З 2022 року в країні впроваджується Національна програма психічного здоров'я та психосоціальної підтримки, ініційована Офісом Першої леді у співпраці з Міністерством охорони здоров'я. Її мета полягає у створенні цілісної української моделі повсякденної стійкості населення, яка забезпечує доступ до сучасних методик психологічної допомоги та профілактики емоційного виснаження [2]. У межах цієї ініціативи впроваджуються міжнародно визнані підходи, зокрема методика «Doing What Matters in Times of Stress» Всесвітньої організації охорони здоров'я, адаптована для України у співпраці з платформою BetterMe. Це науково обґрунтована модель психологічної самодопомоги, заснована на принципах когнітивно-поведінкової терапії та підходу прийняття і відповідальності (АСТ). Її мета — сформувати здатність діяти ефективно попри стрес, залишаючись орієнтованим на власні цінності та керуючи емоційними реакціями. Методика базується на п'яти навичках: заземленні, дистанціюванні від негативних думок, керуванні увагою, усвідомленні цінностей і розвитку самоспівчуття [3]. Адаптація програми для України у 2023 році дозволила інтегрувати її в цифрову систему психосоціальної підтримки населення, що забезпечило ширше охоплення, доступ до інструментів саморегуляції та зміцнення психологічної стійкості громадян у воєнних умовах.

Тема безпеки персоналу охоплює також і фізичний захист працівників під час загроз. Державна служба України з питань праці розробила чіткі рекомендації щодо дій роботодавців під час повітряних тривог, які передбачають негайне припинення робіт, організоване прямування до укриття та обов'язкове інформування працівників [4]. Показовим прикладом важливості системної підготовки персоналу до дій в умовах воєнних загроз став ракетний удар по логістичному терміналу «Нової пошти» у Харкові 22 жовтня 2023 року. За даними Forbes Ukraine, загинули шість працівників і багато людей отримали поранення — це один із найтрагічніших випадків у сфері цивільної логістики під час війни. Подія гостро наголосила на необхідності чітких алгоритмів евакуації, доступних укриттів, регулярних навчань і корпоративних систем реагування на повітряні тривоги. У відповідь компанія посилила протоколи безпеки, підкресливши, що відпрацьовані дії персоналу та оперативний доступ до укриттів є ключовими для збереження життя в умовах ракетних загроз [5].

Поряд із забезпеченням фізичної безпеки українські компанії все активніше впроваджують програми психологічної підтримки персоналу. Показовим прикладом є АТ «Укрзалізниця», яке запровадило консультації з психологами, гарячу лінію підтримки, внутрішні тренінги зі стресостійкості та мобільні групи психологічної допомоги для працівників, що пережили травматичні події. Компанія також підтримує волонтерські ініціативи, сприяючи зміцненню командної єдності. Цей підхід показує, що корпоративна увага до ментального здоров'я є ключовим чинником стійкості трудових колективів [6].

Отже, формування психологічної стійкості працівників у воєнних умовах є комплексним процесом, що поєднує державні політики, корпоративні механізми безпеки та науково обґрунтовані методики саморегуляції. Український досвід підтверджує, що стійкість – це не вроджена властивість, а результат системної підтримки працівника, розвитку культури, турботи та створення безпечного й гуманного робочого середовища. У війні виживає не випадковість – виживає підготовка і структурована турбота про людину.

Список використаних джерел

1. Лук'янчук Н. Психологічна підтримка особистості під час війни в Україні / Н. Лук'янчук // Вчені записки Університету «КРОК». – 2025. – № 1. – С. 45–52.
2. Офіс Першої леді, МОЗ та партнери запускають Національну програму психічного здоров'я та психосоціальної підтримки // Урядовий портал. – Режим доступу: <https://surl.li/lbllix> (дата звернення: 20.06.2022).
3. Doing What Matters in Times of Stress: An Illustrated Guide // World Health Organization 2020. – Режим доступу: <https://surl.li/jeafqn>.
4. Методичні рекомендації для роботодавців з організації працевлаштування та розвитку трудових відносин з ветеранами війни // Міністерство у справах ветеранів України. – Режим доступу: <https://surl.li/uvkxmi>.
5. Росія завдала ракетного удару по харківському терміналу «Нової пошти», загинули шестеро працівників // Forbes.ua. – Режим доступу: <https://surl.lt/hkqidq> (дата звернення: 22.10.2023).
6. Як «Укрзалізниця» турбується про психічне здоров'я своїх співробітників // Бізнес. Дія. – Режим доступу: <https://surl.lt/aatopr> (дата звернення: 09.09.2022).

Наукове видання

**«АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ БЕЗПЕКИ ПРАЦІ У КОНТЕКСТІ
СТАЛОГО РОЗВИТКУ ТА ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ
УКРАЇНИ»**

Матеріали

VI Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції
(11-12 листопада 2025 року, м. Харків, ХНУМГ імені О. М. Бекетова)

Тези публікуються в авторській редакції

Відповідальний за випуск – *К.В. Данова*

Комп'ютерна верстка,
редагування – *В.В. Малишева*

Дизайн обкладинки – *О.С. Скрипник*